

DANMARKS STATISTIK.

STATISTIQUE DU DANEMARK.

STATISTISKE MEDDELELSER,

TREDIE RÆKKE, 8DE BIND.

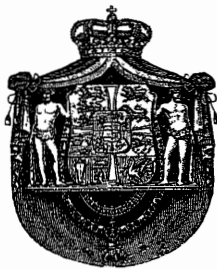
Communications de statistique

3e série, tome 8e.

UDGIVET AF DET STATISTISKE BUREAU.

Publié par le Bureau de Statistique.

KJØBENHAVN.

BIANCO LUNOS EGL. HOF-BOGTRYKKERI (F. DREYER).

1886.

V.
Høsten i Danmark
i Aaret 1885.

Récolte en Danemark
en 1885.

Til Oplysning om Høsten i Aaret 1885 meddeles i det Følgende, paa sædvanlig Maade, dels en samlet Oversigt over Høstens Udfald, i Henhold til de fra Landets Amter til det statistiske Bureau indsendte Karakteriseringer af den tilendbragte Høst med tilhørende Bemærkninger, dels en Beregning af selve Høstudbyttets Størrelse og Værdi, der er støttet paa de Opgivelser, som senere gennem Amterne ere indkomne til Bureauet fra samtlige By- og Sogneraad, om Gjennemsnitsudbyttet pr. Td. Land af de vigtigere Sæd- og Plantearter i hvert enkelt af Landets Sogne.

Høstens Udfald i Aaret 1885.

Caractère de la récolte en 1885.

Ifølge de fra samtlige Amter i Landet til det statistiske Bureau indsendte Beretninger maa Høsten i Aaret 1885 i sin Helhed betegnes som værende lidt over en Middelhøst. Udfaldet har imidlertid, hvad Landets fire Hovedkornsorter angaar, ligesom i de to foregaaende Aar, været betydelig bedre for Vintersædens end for Vaarsædens Vedkommende. En Tørke i Forsommeren har nemlig atter iaar skadet Vaarsædens Udvikling. Dog har denne Tørke i 1885 ikke øvet fuldt saa fordærlig en Indflydelse som i 1883 og 1884, idet den dels ikke har været slet saa langvarig, dels

begyndte noget senere, saa at Sæden allerede forinden var bleven temmelig stærkt udviklet og følgelig bedre skikket til at modstaa den, og Kvantiteten af Afgrøden er derfor i det Hele bleven noget rigeligere end i de to foregaaende Aar. Paa den anden Side har Indhøstningen i 1885 ikke været begunstiget af saa heldige Vejrforhold som i 1884, og en Følge heraf er, at Kvaliteten, fornemlig af Rug, Byg og Havre, næppe er bleven fuldt saa god som i forrige Aar. Den eneste af Aarets Frembringelser, der ubetinget har givet under en Middelhøst, er Boghveden. — Efteraaret 1884 var meget heldigt for Vintersædens Lægning, og Vinteren forløb i det Hele mildt, naar undtages en kortere kold Periode i Slutningen af November Maaned. Paa Grund heraf udviklede Vintersæden sig ogsaa kraftigt, ja undertiden altfor stærkt, i Særdeleshed for Rugens Vedkommende. Vaarsæden kom ligeledes godt i Jorden, der, skjøndt den ikke var skjørnet af Frost, dog som en Følge af det tørre Vejr i Marts Maaned var særdeles bekvem. Den sidste Halvdel af April og Begyndelsen af Maj bragte imidlertid Kulde, jævnlig ledsaget af Nattefrost, hvorved Vaarsædens Spiring hæmmedes endel, ligesom ogsaa Vintersæden blev noget trykket. Men senere hen i Maj paafulgte mild Temperatur med rigelig Regn, og nu udviklede alle Sædarterne i Forening med Græsset sig saa fortrinligt, at det i Begyndelsen af Juni tegnede til, at Høsten for 1885 vilde blive ualmindelig god. Dette frugtbare Vejrlig vedvarede ligeledes i den første Halvdel af Juni; kun indtraf paa denne Tid enkelte hæftige Storme med stærke Byger, der hist og her tilføjede Rugen adskillig Skade. De nærede Forhaabninger om et usædvanlig godt Høstaar bleve imidlertid ikke opfyldte, idet der fra Midten af Juni begyndte en tør Periode, som varede i halvanden Maaned, kun afbrudt af rent lokale Regnbyger i Slutningen af Juni og af og til i Juli Maaned. Det varme og tørre Vejr, som herskede i Begyndelsen af Juli, var vel meget gunstigt for Høhøsten, men da Tørken vedblev lige til denne Maanedes Slutning, toge foruden Vaarsæden tillige Græsmarkerne i høj Grad Skade; de bleve helt afsvedne, og Græsset vilde ikke spire paany. Ogsaa Rodfrugter og Kartoffler led under Tørken,

der standsede dem i deres Vækst, men de bleve dog senere tildels ophjulpne af Regnen i Eftersommeren. — Høsten i 1885 har været meget vanskelig. Den begyndte tidlig, i de sidste Dage af Juli eller i Begyndelsen af August, men trak paa Grund af det urolige Vejr ud til Slutningen af September, ja paa sine Steder afsluttedes den først flere Dage ind i Oktober. I August Maaned, der var usædvanlig kold, var Vejret vel i den første og sidste Uge af Maaneden forholdsvis tørt, men i de midterste 14 Dage meget regnfuldt. Desuden indtraf mellem 10de og 14de August voldsomme Storme, der blæste megen Sæd af, og i Slutningen af Maaneden kom tillige en stærk Nattefrost, der tilføjede Kartofler og særlig Boghvede betydelig Skade. Med September, der ligeledes holdt sig kold, begyndte Regnen paany og vedvarede det meste af denne Maaned. Det hyppige Nedslag i September vanskeliggjorde nu ikke alene Kornhøstens Afslutning men desuden i høj Grad Indbjærgningen af Efterslætten af Enghøet.

Plantesygdomme synes ikke i 1885 at have havt synderlig Udbredelse, naar undtages Kartoffelsygdommen, der omtales endel i enkelte af Beretningerne fra Øerne (saaledes fra Frederiksborg, Præstø og Maribo Amter) som fremkaldt af den fugtige Eftersommer, medens den i Jylland kun synes at have vist sig i ringe Grad.

Insektangreb have derimod gjort megen Skade. Fornemlig klages fra de fleste af Øernes Amter og fra de sydostlige Amter i Jylland over de Ødelæggelser, Oldenborrelarver, og tillige Knoporme, have anrettet paa Vaarsæd, Græsmarker og Rodfrugter. Paa Øerne lyde Klagerne fra Frederiksborg, Holbæk, Sorø, Præstø, Odense og Svendborg Amter og i Jylland fra Vejle, Aarhus, Randers og Ribe Amter. I Indberetningen fra Præstø Amt, hvor visse Egne synes at have været særlig udsatte, hedder det saaledes, at den skadelige Indflydelse, Tørken har havt, «er for Intet at regne mod den Skade, Oldenborrelarverne have anrettet i nogle, heldigvis ikke mange Sogne. Som sær skadelidte kan nævnes Dele af Toksværd, Snesere, Everdrup, Kongsted, Fakse og Roholte Sogne. I sidstnævnte er Skaden anslaaet til Kr. 30,000, og paa Bækkeskov Hovedgaard i Everdrup Sogn vare to Græsmarker og

en Vaarsædsmark totalt ødelagte; det samme er Tilfældet med nogle Marker i Kongsted Sogn. Opsamling af Larver har været foretaget paa adskillige Ejendomme, men naar den ikke iværksættes i stor Maalestok, nytter den kun lidt over det Hele. Noget saadant er dog paatænkt og forberedt for Forsommeren 1886.»

Af de mere almindelige Udtalelser om Udfaldet af Høsten i forskellige af Amternes Beretninger fremhæves følgende. — I Beretningen fra Præstø Amt ytres: «Høsten i Præstø Amt maa i det Hele anses som en god Middelhøst, vel indhøstet; men tages der Hensyn til Specialiteterne paa de enkelte Steder, viser der sig stor Forskjel. Ikke faa Steder har Tørken i en Del af Sommeren havt skadelig Indflydelse paa Vaarsæden, dog er denne for Intet at regne imod den Skade, Oldenborrelarverne have anrettet». — I Beretningen fra Frederiksborg Amt hedder det: «Høstudsigterne vare først paa Aaret meget lovende. Vinteren havde været mild, og Foraaret var gunstigt for Vegetationen, men Resultatet er ikke kommet til at svare til de dengang nærede Forventninger. Tørken i Forsommeren (Juni og Juli Maaneder) bevirkede, at Vaarsæden i Kvantitet — dog mere i Henseende til Straa end til Kjerne — blev under en Middelhøst, og Regn i Høsttiden bragte baade Rugens og Vaarsædens Kvalitet ned under et Middelaars. For Rugens Vedkommende gjælder denne Bemærkning dog nærmest de større Landbrug, idet denne Sædart paa mange af de mindre Gaarde kom gunstigt i Hus i Begyndelsen, navnlig i første Uge, af Avgust Maaned. Kvalitetsforringelsen for Byggens Vedkommende viser sig navnlig i dens Farve, der i temmelig høj Grad betinger dens Salgsværdi. Havren er, næst Bølgæsden, den Sædart, som har lidt mest under det ugunstige Vejrlig. Det er ikke blot ved Sædens Indbjærgning, at Regnen i Efteraaret har gjort Skade, men ogsaa ved Dampærskningen, som vinder mere og mere Udbredelse. Denne Tærskning har iaar for en stor Del fundet Sted i vaadt Vejrlig, og Sæden vil som Følge deraf være mindre let at konservere. — Agerhøet var sparsomt, men blev godt bjærget; Enghøet var mere rigeligt, men blev mindre godt bjærget». — I Beretningen fra Københavns Amt siges, at «stærk Regn i Ind-

bjærgningstiden har navnlig skadet Rugen og Byggen», — og i Beretningen fra Holbæk Amt, at «den lange Tørke i Forsommeren og senere Kulde og Storm har skadet Høsten i sin Helhed en Del». — I Beretningen fra Sorø Amt bemærkes, at «Regnbygernes ulige Fordeling har gjort Udbyttet af Sæden meget forskjelligt». — I Beretningen fra Bornholms Amt ytres: «Den mindre gode Kvalitet med Hensyn til Rug, Byg og Kartofler skyldes navnlig det fugtige Vejr under Høsten». — I Beretningen fra Aarhus Amt hedder det: «Der har iaar vist sig en gennemgaaende meget betydelig Forskjel paa Udbyttet af Vintersæd og af Vaarsæd, idet de til førstnævnte Kategori hørende Sædarter i Reglen straks udviklede sig fortrinlig i det milde Efteraar 1884 og ogsaa stod sig godt Vinteren igjennem; enkelte Steder udviklede sig imidlertid Rugen for stærkt, saa at den gik i Leje inden Blomstringen og derved blev mindre vel kjærnesat. Hvad Vaarsæden derimod angaar, have Betingelserne for dens Udvikling langt fra stillet sig saa gunstige, idet Temperaturen næsten hele Maj Maaned igjennem var temmelig kold. Senere hen paa Sommeren blev Vejret vel varmt, men om der end faldt en Del Regn, kom denne som oftest i Forbindelse med Torden og er derfor kommen de forskjelligte Egne meget uligelig tilgode. Desuden have Oldenborrelarver og de saakaldte Knoporme iaar anrettet ualmindelig megen Skade, og det navnlig paa de lettere Jorder, hvor saavel Vaarsæd som Agerhø og maaske endnu mere Rodfrugter mange Steder ere blevne ødelagte, saa at det har været nødvendigt at omløje de paagjældende Marker. Hvad Enghøet angaar, har Forholdet derimod stillet sig bedre, og Engene have i Eftersommeren, efterat Slætten var tilendebragt, afgivet en god og rigelig Græsning for Kvæget. Som Følge af den Uregelmæssighed, hvormed Regn er falden, samt de paa mange Steder forekommende Angreb af Oldenborrelarver o. l. er der ogsaa en meget stor Forskjel paa Afgrøden i de forskjellige Egne». — I Beretningen fra Randers Amt udtales: «Efteraarskornet blev i Reglen saadet tidligere end sædvanlig, og da Vinteren var mild, var Udviklingen i Foraaret god, saa at Kornet, efterat der var kommet en Del Regn, kom i stærk Grøde. Den tørre

Forsommer og den vaade Høstperiode har medført, at Kvantiteten og Kvaliteten af Havre og Byg er ringere end af de andre Sædarter». — I Beretningen fra Thisted Amt siges der: «Høsten her i Amtet kan som Helhed betegnes at være lidt over Middelhøst. Hvede dyrkes saa godt som ikke, hvorimod Havre er Hovedsæden. Skjøndt Maj Maanedes Kulde og Mangel paa Regn virkede hæmmende paa Græs og Vaarsæd, stod Havre og Byg allevegne godt indtil henimod Avgust Maaned; da indtraadte et usædvanlig koldt Vejr, som bevirkede det Særsyn, at Vaarsæden vanskelig vilde modnes, saa at mange ikke gave sig Tid, men høstede Sæden for tidlig. Hø og Vintersæd er bjærget i god Tilstand, hvorimod Bjærgning af Vaarsæden tildels fandt Sted i uroligt Vejr». — I Beretningen fra Viborg Amt hedder det, at «Rughøsten har været over en Middelhøst, hvorimod Foraarssæden kun har givet en jævn god Middelhøst i sin Almindelighed; Hvede dyrkes saa godt som ikke. Byg og Havre lede ikke saa lidt ved den langvarige Tørke og sammes Indhøstning besværliggjordes ved megen Regn, der havde Indflydelse paa Kvaliteten». — I Beretningen fra Ribe Amt ytres, at «indeværende Aars Høst maa for Ribe Amts Vedkommende betegnes som en jævn god Middelhøst, forsaavidt angaar Vintersæden, og som under en Middelhøst for Vaarsædens og Høets Vedkommende, navnlig Agerhø».

Angaaende Afgrøden af de enkelte Sædarter skal man endvidere meddele følgende særlige Bemærkninger.

Hveden (*froment*) maa anses for den af Aarets Afgrøder, der har givet det bedste Udbytte, idet den baade kvantitativt og kvalitativt i de fleste af Landets Amter har givet betydelig over en Middelhøst. Kvantiteten er nemlig i Holbæk Amt betegnet som udmærket god, i Københavns, Maribo, Svendborg, Aarhus og Randers Amter som over meget god og i alle de øvrige Amter som meget god, kun med Undtagelse af Ringkjøbing Amt, hvor den ligefrem betegnes som god. Kvaliteten er derhos karakteriseret i Maribo og Aarhus Amter som over meget god, i alle de øvrige af Øernes Amter samt i Vejle, Randers, Hjørring og Ribe Amter

som meget god, i Aalborg Amt tildels som meget god, i Ringkjøbing Amt som noget over god og i Thisted og Viborg Amter ligefrem som god. — I Beretningen fra Maribo Amt hedder det f. Eks., at «den mest vellykkede Sædart er Hveden». — I Beretningen fra Aarhus Amt lyde Udtalelserne om den paa følgende Maade: «Hveden voksede i det milde Vejrlig straks efter Udsæden ret godt til og udviklede sig ogsaa jævnt Vinteren igjennem. Enkelte Steder led den vel en Del af den kolde tørre Luft i April Maaned, men den i Maj Maaned faldende Regn hjalp den igjen, og trods den tørre Forsommer udviklede den sig dog godt, blomstrede under heldige Forhold og gik ikke i Leje».

Rugen (*seigle*) synes ogsaa at have givet et Udbytte, der i sin Helhed er ikke saa lidt over en Middelhøst, skjøndt den har havt at kjæmpe imod forskellige Vanskeligheder. Dels udviklede den sig paa sine Steder saa stærkt, at den gik for tidlig i Leje, dels led den af Storme i Blomstringstiden og atter af Stormene i August i de Egne, hvor den paa den Tid endnu ikke var høstet, dels af Fugtigheden under selve Indhøstningen. Dens Kvantitet er i 9 Amter, nemlig Frederiksborg, Bornholms, Odense, Vejle, Aarhus, Randers, Hjørring, Viborg og Ribe, betegnet som meget god, i Svendborg, Aalborg, Thisted og Ringkjøbing Amter tildels som meget god, i Københavns Amt som noget over god og i Holbæk, Sorø, Præstø og Maribo Amter som god. Kvaliteten er betegnet i 10 Amter, nemlig Holbæk, Præstø, Maribo, Odense, Svendborg, Vejle, Aarhus, Viborg, Ringkjøbing og Ribe, som meget god, i Randers og Aalborg Amter som lidt under meget god, i Thisted Amt som noget bedre end god og i Københavns, Frederiksborg, Sorø, Bornholms og Hjørring Amter ligefrem som god. — I Beretningerne fra Københavns, Frederiksborg og Bornholms Amter ytres, at den megen Regn i Høsttiden skadede Rugens Kvalitet. — I Beretningen fra Sorø Amt siges, at «Rugen blomstrede under uroligt Vejr, der foranledigede Spring i Aksene». — I Indberetningerne til Præstø Amt hedder det fra Tybjerggaards Gods: «Rugen led endel Skade ved det ustadige Vejr under Indhøstningen, navnlig blev den flere

Steder indhøstet i spiret Tilstand», — og fra Marienborg Gods paa Møen, at «denne Sædart gav en meget rig Afgrøde i Straaet, 8—10 Læs pr. Td. Land, men at ugunstigt Vejr i Blomstringstiden foranledigede Spring i Aksene, saa at der kun blev meget lidt Kjærne»; — fra Nordfeld Gods paa Møen udtales paa lignende Maade, at «en stærk Storm skadede Rugen i Blomstringstiden». — Fremdeles ytres i Beretningen fra Maribo Amt, at «Rugen, hvad Kvantiteten angaar, er mindre vellykket paa Grund af stærk Blæst i Blomstringstiden». — I Beretningen fra Aarhus Amt siges der: «Rugen havde undtagen paa de Steder, hvor der anvendes Halvbrak, til hvis Behandling Jorden ikke havde været heldig til Udsæden, i Reglen udviklet sig stærkt om Efteraaret og Vinteren, hvad der havde til Følge, at den mange Steder gik i Leje for tidlig, saa at Kjærnesætningen ikke blev saa god som ønskelig. Indhøstningen skete ogsaa tildels under mindre heldigt Vejrlig». — I Beretningen fra Hjørring Amt hedder det, at «flere af de modtagne Beretninger indeholde, at Kvantiteten af Rugen, uagtet den maa betragtes som meget god, led en Del ved den orkanagtige Storm, der fandt Sted den 14de Avgust, og at der af den Rug, der da ikke var mejet, blev afpidsket mindst 1 Fold». — I Indberetningerne til Ringkjøbing Amt bemærkes fra Kappel Hovedgaard: «Rugen er mindre god paa Grund af, at den gik for tidlig i Leje, hvorved Kjærnen blev for lidt udviklet; tillige er der Spring i Aksene, da det stormede i Drætiden», og fra Ryssensten Hovedgaard: «Uagtet Rugen fyldte meget i Straaet, vil den dog give mindre Kjærneudbytte paa Grund af Storm i Blomstringstiden»; derimod hedder det fra Ravnholt i Bording Sogn, at «Rugen er ualmindelig god».

Byggen (*ørge*) maa for hele Landet under Et antages at have givet en Middelhøst, saavel hvad Kvantiteten som hvad Kvaliteten angaar. Kvantiteten er i Holbæk, Sorø og Bornholms Amter betegnet som meget god, i Aalborg Amt tildels som meget god, i Kjøbenhavns, Maribo, Svendborg og Thisted Amter som noget bedre end god, i Frederiksborg, Præstø,

Odense, Vejle, Randers, Hjørring og Viborg Amter som god, i Aarhus og Ringkjøbing Amter tildels som god og i Ribe Amt kun som temmelig god. Kvaliteten betegnes i Holbæk, Odense og Aalborg Amter som meget god, i Svendborg og Thisted Amter tildels som meget god, i Randers Amt som noget bedre end god, i Aarhus Amt tildels som god og i de øvrige 11 Amter ligefrem som god. — Almindeligt omtales i Beretningerne den langvarige Tørkes hæmmende Indflydelse paa denne Sædarts Udvikling, ligesom der ogsaa klages over, at Byggens Kvalitet forringedes endel ved det fugtige Vejrlig i Høsttiden. — I Beretningen fra Aarhus Amt hedder det: «Byg kom temmelig sent til Vækst i den noget kolde Maj Maaned, og Tidslerne bredte sig undertiden stærkt, inden Kornet kom rigtig til Groning; senere hen gjorde Oldenborrelarver paa mange Steder overordenlig megen Skade, saa at navnlig en stor Del Korn blev modent uden at være blevet fuldt udviklet». — Oldenborrelarvernes Angreb paa Byggen nævnes ligeledes i Beretningerne fra Præstø, Svendborg, Randers og Ribe Amter; fornemlig synes, som tidligere anført, flere Sogne i Præstø Amt at være blevne slemt medtagne. — I et Par af Indberetningerne til Ringkjøbing Amt bemærkes endvidere, at Stormene i Avgust afsloge megen Byg.

Havren (*avoine*) er vistnok af de fire Hovedkornsorter den, der har givet det mindst gunstige Resultat, idet Udbyttet af den i Gjennemsnit for hele Landet i kvantitativ Henseende næppe har naaet en Middelhøst, medens det dog i Henseende til Kvaliteten maa anses som svarende til en saadan. Kvantiteten er nemlig i 4 Amter, Frederiksborg, Odense, Vejle og Ribe, kun betegnet som temmelig god og i Ringkjøbing Amt som lidt over temmelig god, i de øvrige Amter som god, i Randers og Thisted Amter tillige som lidt bedre end god. Kvaliteten angives derhos i alle Landets Amter som god, i Svendborg, Randers og Ringkjøbing Amter tillige som noget over god. — Om Havren lyde væsentlig de samme Klager som om Byggen. — I Beretningen fra Frederiksborg Amt siges der, at «Havren er, næst Bælgsæden, den

Sædarten, som har lidt mest under det ugunstige Vejrlig». — I Beretningen fra Aarhus Amt udtales, at «Havren voksede maaske de fleste Steder bedre til om Foraaret end Byggen, men led senere meget af Oldenborrelarverne, og da den omtalte Sædarten i Reglen anvendes i Udlægsmarkerne, ere Insekternes Angreb ogsaa ofte gaaede ud over de spæde Græsplanter, saa at det paa mange Steder vil blive nødvendigt til Foraaret at foretage Omsaaning for Græsfrøets Vedkommende». — I Beretningerne fra Hjørring og Thisted Amter klages tillige over, at Havren paa Grund af Kulden i Avgust Maaned vanskelig vilde modnes.

Bælgsæden (*legumes*) har næppe givet mere end et lille Middelaars Udbytte. Vel er baade Kvantiteten og Kvaliteten i 7 af Øernes Amter, nemlig Holbæk, Sorø, Præstø, Bornholms, Maribo, Odense og Svendborg, karakteriseret som god, men i Frederiksborg og Københavns Amter kun som temmelig god for Kvantitetens Vedkommende og i Henseende til Kvaliteten i Frederiksborg Amt ligeledes kun som temmelig god, i Københavns Amt som noget mindre end god. For Jyllands Vedkommende er Kvantiteten i Randers Amt betegnet som noget bedre end god, i Vejle, Hjørring, Thisted, Viborg og Ringkjøbing Amter som god, i Aalborg Amt som mindre end god og i Aarhus og Ribe Amter kun som temmelig god; Kvaliteten er derhos angivet i Randers Amt som noget over god, i Vejle, Hjørring, Thisted, Viborg, Ringkjøbing og Ribe Amter som god, i Aalborg Amt som mindre end god og i Aarhus Amt kun som temmelig god. — I Beretningen fra Maribo Amt ytres, at Bælgsæden nogle Steder er mislykket paa Grund af den langvarige Tørke i Sommertiden. — I Beretningen fra Frederiksborg Amt nævnes Bælgsæden som den Sædarten, der har lidt mest under det ugunstige Vejrlig. — I Beretningen fra Aarhus Amt hedder det: «Bælgsæden dyrkes ikke meget her i Amtet, men synes efter Indberetningerne snarere at have staaet under end over Vaarsæden». — I Beretningen fra Ringkjøbing Amt udtales paa lignende Maade: «Bælgsæden dyrkes ikke meget; efter

de modtagne Indberetninger maa Udbyttet betegnes som omtrent en Middelhøst, snarere under end over».

Boghveden (*sarrasin*) er i 1885 lykkedes mindre godt, idet den tildels blev ødelagt af Nattefrost i Avgust Maaned. Paa Øerne synes den dog at have givet omtrent en Middelhøst. Den findes her anført i Beretningerne fra 5 Amter, nemlig Frederiksborg, Præstø, Maribo, Odense og Svendborg, og er for Kvantitetens Vedkommende i alle 5 Amter betegnet som god, for Kvalitetens Vedkommende ligeledes som god i de førstnævnte 4 Amter, men i Svendborg Amt kun som noget bedre end temmelig god. I Beretningen fra Maribo Amt siges imidlertid, at den saa godt som ikke dyrkes der i Amtet. — Derimod er den i Jylland, hvor dens Dyrkning spiller en langt vigtigere Rolle, karakteriseret mindre tilfredsstillende. Den er her anført i Beretningerne fra alle Amterne, undtagen Hjørring og Thisted Amter. Kvantiteten er vel i Viborg Amt betegnet som god og i Aalborg Amt tildels som god, men i Randers Amt kun som noget over temmelig god, i Vejle, Aarhus og Ringkjøbing Amter ligefrem som temmelig god og i Ribe Amt endog som maadelig. Ved Siden heraf er Kvaliteten i Vejle og Viborg Amter angiven som god, i Randers Amt som noget over temmelig god og i Aarhus, Aalborg, Ringkjøbing og Ribe Amter som ikke højere end temmelig god. — Skjøndt altsaa i Viborg Amt saavel Kvantiteten som Kvaliteten er karakteriseret som god, udtales dog i Indberetningen fra dette Amt, at «Boghveden maa anses at være den ringeste indavlede Sædart, en Følge af nogle Frostnætter under Modningstiden». — I Indberetningerne baade fra Ringkjøbing og Ribe Amt hedder det i Samklang hermed, at Boghvedeavlen næsten blev ødelagt af stærk Nattefrost i Slutningen af Avgust.

Raps (*colza*) findes anført i Beretningerne fra 5 Amter paa Øerne, nemlig Københavns, Præstø, Bornholms, Odense og Svendborg, og i Beretningerne fra 4 Amter i Jylland, nemlig Vejle,

Randers, Thisted og Ringkjøbing; men i Beretningen fra Odense Amt bemærkes, at den kun dyrkes i mindre Omfang, i Beretningen fra Vejle Amt, at den kun dyrkes i et Par Sogne, i Beretningen fra Ringkjøbing Amt, at den næsten ikke dyrkes og kun omtales i en enkelt Indberetning til Amtet, og i Beretningen fra Svendborg Amt findes den kun anført for Ærø Herred. Den er saavel i Henseende til Kvantiteten som til Kvaliteten karakteriseret i Svendborg Amt som meget god og i alle de andre nævnte Amter som god, i Thisted Amt dog tillige som noget bedre end god med Hensyn til Kvaliteten.

Kartoflerne (*pommes de terre*) kunne regnes at have givet en Middelhøst paa Øerne og en god Middelhøst i Jylland. For Øernes Vedkommende betegnes Kvantiteten i Bornholms Amt som meget god og i de øvrige Amter som god, og Kvaliteten i alle Amterne som god, i Svendborg Amt tillige som noget bedre end god. I Jylland er Kvantiteten i Aalborg Amt betegnet tildels som meget god, i Aarhus, Randers og Thisted Amter som noget bedre end god og i Vejle, Hjørring, Viborg, Ringkjøbing og Ribe Amter som god; derhos angives Kvaliteten i Aalborg og Thisted Amter tildels som meget god, i Aarhus, Randers og Ringkjøbing Amter som noget bedre end god og i Vejle, Hjørring, Viborg og Ribe Amter som god. — Forsommerens Tørke havde sat Kartoflerne i Stampe, men Regnen i Eftersommeren øvede en heldig Indflydelse paa deres Vækst, navnlig gavnede den de sildige Sorter, der dyrkes mest i Jylland; paa den anden Side fremkaldte det fugtige Efteraar nogen Kartoffelsyge, ligesom den stærke Natterfrost i Slutningen af August i flere Egne, fornemlig i Ringkjøbing Amt, har været omtrent lige saa skæbnesvanger for Kartoflerne som for Boghveden. Kartoffelsygdommen synes, som tidligere anført, i 1885 at have vist sig mindre i Jylland end paa Øerne. I Beretningen fra Aarhus Amt hedder det saaledes, at «Kartoflerne have iaar gjennemgaaende givet et ret godt Udbytte og have navnlig kun i ringe Grad lidt af Sygdom»; — i Beretningen fra Hjørring Amt ytres der, at «ingen af Beretningerne indeholde noget

om, at der har vist sig Sygdom hos Kartoflerne»; — og i Beretningen fra Viborg Amt udtales, at «Kartoflerne have kun faa Steder vist Tegn til Sygelighed, men Udbyttet kan dog kun regnes for middelmaadigt». — Derimod hedder det i Beretningen fra Frederiksborg Amt: «i 2 Beretninger siges flere Kartoffelsorter, navnlig paa lerblandet Jord, at have været syge»; — fremdeles ytres i en Indberetning til Præstø Amt. fra Tybjerggaards Gods, at «det regnfulde Efteraar har bevirket endel Kartoffelsyge»; — og i Beretningen fra Maribo Amt hedder det endogsaa: «Kartoffelsygdommen viser sig iaar temmelig udbredt».

Sukkerroer (*betteraves*) findes paa Øerne anførte i Beretningerne fra Kjøbenhavns, Præstø, Maribo, Odense og Svendborg Amter. I Kjøbenhavns og Præstø Amter er saavel Kvantiteten som Kvaliteten betegnet som meget god og i Maribo og Odense Amter som god, derimod i Svendborg Amt kun som temmelig god, dog som noget bedre end temmelig god for Kvalitetens Vedkommende. I Jylland ere de kun anførte i Beretningerne fra Vejle og Ringkjøbing Amter, og det bemærkes tilmed i Beretningen fra Vejle Amt, at de kun dyrkes i et Par Sogne, og i Beretningen fra Ringkjøbing Amt, at de kun nævnes i 2 Indberetninger til Amtet. I Vejle Amt er baade Kvantiteten og Kvaliteten karakteriseret som god, i Ringkjøbing Amt Kvantiteten tildels som god og Kvaliteten som god.

Andre Rodfrugter (*autres racines*) have havt en noget vanskelig Udviklingsperiode, idet de dels ere blevne hæmmede i deres Vækst af Tørken, dels have været stærkt udsatte for Angreb af Insekter. Regnen i Efteraaret har imidlertid ophjulpet dem ikke saa lidt, og deres Udbytte kan antages, baade hvad Mængden og hvad Beskaffenheden angaar, at svare til et Middelaars. Paa Øerne betegnes Kvantiteten i Kjøbenhavns Amt som noget over god, i Svendborg Amt tildels som god og i de øvrige 7. af Øernes Amter som god; samtidig angives Kvaliteten i Kjøbenhavns Amt tildels som meget god og i de øvrige 8 Amter som

god. I Jylland er Kvantiteten i Aalborg og Thisted Amter betegnet som tildels meget god, i Vejle, Aarhus, Hjørring, Viborg, Ringkjøbing og Ribe Amter som god og i Randers Amt som noget under god, — og Kvaliteten i Aalborg og Thisted Amter tildels som meget god, i Ringkjøbing Amt som noget bedre end god og i de øvrige 6 Amter som god. — I en Indberetning til Præstø Amt fra Næsbyholm og Bavelse Godser, hvori Kvantiteten angives fra udmærket god til slet, udtales: «At Rodfrugterne give saa forskjelligt, kan jo nok for en Del tilskrives Vejrliget (den tørre Forsommer), men har ogsaa meget væsenlig sin Grund i, at Mange give sig af med Roeavl uden at have virkelig, sand Interesse for denne vigtige og værdifulde Foderplante; de saa i mager, uren og slet tilberedt Jord, luge og udynde lejlighedsvis, naar der ikke er andet at bestille, — og saa, naar Udfaldet bliver derefter, hedder det: «der er kun Tab ved at dyrke Roer». — I Beretningen fra Frederiksborg Amt siges der, at «Runkelroerne udviklede sig stærkere i Toppen end i Roden, nogle Steder raadnede Toppen i Avgust, men den derved indtraadte Standsning i deres Vækst var kun forbigaaende; i flere Beretninger angives, at Roerne have været stærkt angrebne af Larver og Knoporme». — I Beretningen fra Aarhus Amt lyde Udtalelserne om Rodfrugter paa følgende Maade: «Andre Rodfrugter kom i Reglen godt op, men ødelagdes derefter mange Steder af Oldenborrelarver, hvilket navnlig gjælder om Runkelroerne; Gulerødderne have gennemgaaende taget mindre Skade, men have dog næppe givet et Middeludbytte. Turnips blev mange Steder afædte af Jordlopper, straks efter at de vare komne op af Jorden, og naar Marken da blev ompløjet og tilsaaet igjen, lede Roerne megen Skade ved Angreb af Sommerfuglelarver, i daglig Tale kaldet Knoporme, der afnavede Bladene og udhulede Roen. Hvor Larvernes Angreb have været mindre hæftige, have Rodfrugterne i Aar givet et ret godt Udbytte». — Ogsaa Beretningerne fra Holbæk, Sorø, Odense, Svendborg og Vejle Amter omtale, at Rodfrugterne ere blevne angrebne af Oldenborrelarver og Knoporme.

Høhøsten (*récolte de foins*) har været ret tilfredsstillende. Agerhøet har vel, hvad Mængden angaar, kun givet en Middelhøst, men det blev fortrinlig bjærget, og Beskaffenheden er særdeles god. Af Enghøet var første Slæt ypperlig og blev ligeledes udmærket bjærget; Efterslætten har derimod givet et tarveligere Udbytte, dels paa Grund af Sommerens Tørke, dels fordi Engene hyppig maatte benyttes til Græsning, efter at Tørken havde afsvedet Græsmarkerne; tilmed var Indbjærgningen af Efterslætten meget vanskelig i det regnfulde Efteraar; Udbyttet af Enghøet kan dog i Henseende til Mængden sættes som en god Middelhøst, og Beskaffenheden er i det Hele meget god. For Agerhø er Kvantiteten i Kjøbenhavns Amt betegnet som meget god, i Aalborg Amt tildels som meget god, i Thisted Amt som noget over god, i Frederiksborg, Holbæk, Sorø, Præstø, Bornholms, Odense, Svendborg, Hjørring og Viborg Amter som god, i Aarhus, Randers og Ringkjøbing Amter tildels som god og i Maribo, Vejle og Ribe Amter kun som temmelig god; ved Siden heraf er Kvaliteten i alle Landets Amter betegnet som meget god, alene med den Indskrænkning, at Betegnelsen i Svendborg, Aarhus og Randers Amter lyder som tildels meget god. For Enghø angives Kvantiteten i Aarhus, Randers og Aalborg Amter tildels som meget god, i Kjøbenhavns, Svendborg, Thisted og Ringkjøbing Amter som noget bedre end god, og i de øvrige Amter som god; Kvaliteten betegnes derhos i 12 Amter, nemlig Kjøbenhavns, Holbæk, Sorø, Præstø, Maribo, Odense, Vejle, Hjørring, Thisted, Viborg, Ringkjøbing og Ribe, som meget god, i Svendborg, Aarhus, Randers og Aalborg Amter tildels som meget god og i Frederiksborg og Bornholms Amter som god. — I Beretningen fra Aarhus Amt findes følgende særlige Bemærkninger om Høhøsten: «Agerhø har kun enkelte Steder givet et tilfredsstillende Udbytte, i Almindelighed havde Græsmarkerne lidt saa meget ved Tørke og Larveangreb, at der kun blev lidet tilovers til Hø, og at Kvæget allerede fra Begyndelsen af Avgust Maaned maatte have Tilskud af Kraftfoder i Tøjreslaget, for at ikke Ernæringen skulde blive altfor mangelfuld. Græsplanterne

faldt ofte om med overgnavet Rod, saa at Kvæget vragede det; undertiden er der derefter kommet friske Spirer frem i Efteraaret, men om disse kunne udvikle sig videre, er maaske tvivlsomt. Enghøet har i Modsætning til Agerhøet, navnlig som sædvanlig paa de Enge, der overrisles, givet et ret godt Udbytte». — I Beretningen fra Viborg Amt hedder det: «Ager- og Enghø har iaar været over et Middelaar, især Kvaliteten, som paa flere Steder har været endog udmærket god».

Høstudbyttet i Aaret 1885.

Produit de la récolte en 1885.

Det statistiske Bureaus Beregning af Høstudbyttets Størrelse og Værdi i Aaret 1885 for de vigtigere Sæd- og Plantearters Vedkommende udviser, at der i hele Landet blev indhøstet:

		af den samlede	
	til en Værdi af:	Værdi:	
af Hvede (<i>froment</i>)	1,401559 Tdr.	16,636991 Kr.	o: 6,32 pCt.
- Rug (<i>seigle</i>)	4,428945 —	40,476557 —	- 15,37 —
- Byg (<i>orge</i>)	5,880553 —	55,495951 —	- 21,07 —
- Havre (<i>avoine</i>)	8,362476 —	57,294099 —	- 21,76 —
- Boghvede (<i>sarrasin</i>)	178094 —	1,610917 —	- 0,61 —
- Ærter og anden			
Bælgsæd (<i>légumes</i>)	322683 —	4,189653 —	- 1,59 —
- Blandsæd (<i>provende</i>)	1,997328 —	15,626997 —	- 5,94 —
- Kartofler (<i>pommes</i>			
<i>de terre</i>)	3,540159 —	12,247961 —	- 4,65 —
- Andre Rodfrugter			
(<i>autres racines</i>)	7,696650 —	7,370471 —	- 2,80 —
- Raps (<i>colza</i>)	15998 —	319960 —	- 0,12 —
- Agerhø (<i>trèfle et</i>			
<i>herbes</i>)	957475 Læs à 1000 $\frac{1}{2}$	26,833490 —	- 10,19 —
- Enghø (<i>foin</i>)	1,204050 —	25,237804 —	- 9,58 —
		263,340851 Kr. o: 100,00 pCt.	

Hvorledes dette Udbytte fordeler sig paa de enkelte Amter, vil ses af omstaaende Tabel:

Oversigt over Udbyttet

A m t.	Hvede. <i>froment.</i>		Rug. <i>seigle.</i>		Byg. <i>orge.</i>	
	Udbytte i Tønder.	Værdi i Kroner.	Udbytte i Tønder.	Værdi i Kroner.	Udbytte i Tønder.	Værdi i Kroner.
Kjøbenhavns	42025	497576	247082	2,292921	458023	4,406181
Frederiksborg . . .	16815	198922	250466	2,324325	288257	2,773032
Holbæk	121056	1,433303	266342	2,458270	541967	5,201182
Sorø	133206	1,577159	218389	2,026650	482062	4,637436
Præstø	182152	2,137581	197266	1,737828	450300	4,331886
Bornholms	40880	483610	100907	861746	113904	1,043361
Maribo	381493	4,579087	122906	1,254462	502853	5,086668
Odense	142796	1,690704	291144	2,666879	474027	4,522218
Svendborg	149231	1,766895	231063	2,116537	449053	4,283965
Øernes Amter . . .	1,209654	14,364837	1,925565	17,739618	3,760446	36,285929
Vejle	89842	1,063729	285623	2,618438	334686	3,190184
Aarhus	37774	447244	364887	3,141676	393872	3,584235
Randers	24016	284349	338531	2,914751	305639	2,781315
Aalborg	4464	52854	279323	2,447033	215176	1,838803
Hjørring	10130	119939	262094	2,316911	210593	1,792146
Thisted	3123	36977	148763	1,369704	154768	1,336695
Viborg	3843	45501	325124	2,825934	227523	1,986093
Ringkjøbing	5808	68767	297426	2,959389	157903	1,484288
Ribe	12905	152794	201609	2,143103	119947	1,216263
Jyllands Amter . .	191905	2,272154	2,503380	22,736939	2,120107	19,210022
Hele Kongeriget .	1,401559	16,636991	4,428945	40,476557	5,880553	55,495951

af Høsten i Aaret 1885.

Havre. <i>avoine.</i>		Boghvede. <i>sarrasin.</i>		Ærter og anden Bælgssæd. <i>légumes.</i>		Blandsæd. <i>provende.</i>	
Udbytte i Tønder.	Værdi i Kroner.	Udbytte i Tønder.	Værdi i Kroner.	Udbytte i Tønder.	Værdi i Kroner.	Udbytte i Tønder.	Værdi i Kroner.
316268	2,242340	240	2182	29526	389743	123624	980338
352967	2,502536	920	8362	9555	126126	121908	966730
379287	2,680267	489	4440	22828	295395	121102	959175
349765	2,479833	225	2043	23335	298072	186938	1,482418
332947	2,360594	143	1298	49799	639609	181697	1,440856
174742	1,099127	60	545	16726	220783	68990	500177
244099	1,807089	210	1906	63466	827061	183688	1,518272
443145	3,115306	5975	54253	16569	214403	263185	2,071265
394153	2,770895	3097	28103	31024	401450	183123	1,441177
2,987373	21,057987	11359	103132	262828	3,412642	1,434255	11,360408
684357	4,940679	18519	170464	11075	143312	88671	711061
789829	5,331346	17773	161378	11230	145315	88514	666510
712984	4,812642	8928	81155	6800	87989	63787	480314
559494	3,444082	9275	84217	2856	36956	42576	295954
546056	3,352784	435	3954	1962	25899	69818	483839
500051	3,326633	65	590	12723	164635	56371	412939
788733	4,999007	24432	222087	4592	60614	49574	356000
472601	3,464165	26203	239495	3028	39970	62877	504273
320998	2,564774	61105	544445	5589	72321	40885	355699
5,375103	36,236112	166735	1,507785	59855	777011	563073	4,266589
8,362476	57,294099	178094	1,610917	322683	4,189653	1,997328	15,626997

Oversigt over Udbyttet af

A m t.	Kartofler. <i>pommes de terre.</i>		Andre Rodfrugter. <i>autres racines.</i>	
	Udbytte i Tønder.	Værdi i Kroner.	Udbytte i Tønder.	Værdi i Kroner.
Kjøbenhavns	133409	481607	1,006722	1,006722
Frederiksborg	405192	1,462743	465654	465654
Holbæk	163286	585099	724525	721858
Sorø	93368	337059	354925	354925
Præstø	57125	206221	273315	273315
Bornholms	134611	463062	135646	135646
Maribo	65827	249400	584012	584012
Odense	187676	671879	643657	643657
Svendborg	147651	528592	273161	273161
Øernes Amter . . .	1,388145	4,985662	4,461617	4,458950
Vejle	159273	577262	380515	342464
Aarhus	174227	594114	569439	512495
Randers	174922	596483	512994	461695
Aalborg	467761	1,499172	389915	350924
Hjørring	236941	755842	352517	317256
Thisted	241198	781502	236515	212863
Viborg	218255	714367	364688	328219
Ringkjøbing	279654	984382	272275	245047
Ribe	199783	759175	156175	140558
Jyllands Amter . .	2,152014	7,262299	3,235033	2,911521
Hele Kongeriget .	3,540159	12,247961	7,696650	7,370471

Høsten i Aaret 1885 (fortsat).

Raps. <i>colza.</i>		Agerhø. <i>trèfle et herbes.</i>		Enghø. <i>foin.</i>		Den samlede Værdi i Kroner. <i>valeur totale en Kr.</i>
Udbytte i Tønder.	Værdi i Kroner.	Udbytte i Læs à 1000 G .	Værdi i Kroner.	Udbytte i Læs à 1000 G .	Værdi i Kroner.	
539	10780	66886	2,006580	29972	719328	15,036298
414	8280	76372	2,291160	24359	584616	13,712486
1299	25980	65111	1,930900	39836	954816	17,250685
90	1800	74078	2,222340	23407	561768	15,981503
324	6480	83787	2,513610	34808	835392	16,484670
320	6400	31312	782800	11890	261580	5,858837
510	10200	65631	1,968930	34423	826152	18,713239
5017	100340	79368	2,381040	57723	1,385352	19,517296
3713	74260	72566	2,176980	39290	942960	16,804975
12226	244520	615111	18,274340	295708	7,071964	139,359989
150	3000	44800	1,120000	74729	1,494580	16,375173
78	1560	34659	866475	86319	1,726380	17,178728
891	17820	21872	546800	108314	2,166280	15,231593
"	"	44193	1,104825	77952	1,558040	12,712860
"	"	61478	1,536950	93410	1,868200	12,573720
1127	22540	33290	832250	50194	1,003880	9,501208
200	4000	26139	653475	100946	2,018920	14,214217
1326	26520	57234	1,430850	190700	3,814000	15,261146
"	"	18699	467525	125778	2,515560	10,932217
3772	75440	342364	8,559150	908342	18,165840	123,980862
15998	319960	957475	26,833490	1,204050	25,237804	263,340851

Den samlede Bruttoværdi, hvortil Høsten i 1885 er beregnet, udgjør altsaa for hele Landet en Sum af 263,3 Millioner Kroner, nemlig 139,3 Mill. Kr. for Øerne og 124,0 Mill. Kr. for Jylland. Sammenholdes disse Værdier med de tilsvarende for 1884 og med Gjennemsnitsværdierne for det sidste Femaar, 1881—85, bliver Forholdet dette, at Høsten indbragte:

	i 1885.	i 1884.	i Gjennemsnittet af 1881—85.
for hele Landet . .	263,3 Mill. Kr.	291,0 Mill. Kr.	286,8 Mill. Kr.
- Øerne	139,3 —	151,0 —	152,2 —
- Jylland	124,0 —	140,0 —	134,6 —

Høsten i 1885 har følgende for hele Landet udbragt 27,7 Mill. Kr. mindre i Værdi end Høsten i 1884, nemlig 11,7 Mill. Kr. mindre for Øerne og 16,0 Mill. Kr. mindre for Jylland. Dette Udfald er imidlertid ingenlunde grundet i, at Høsten i 1885 med Hensyn til de indbjærgede Kvantiteter skulde have været mindre end i 1884, da den i saa Henseende endog i det Hele taget har været adskilligt større, men skyldes Prisforholdene, idet Priserne, der allerede i 1884 vare nedadgaaende, have været endnu lavere i 1885. Hvad Enkelthederne angaar, henvises iøvrigt til det følgende, men her skal dog allerede bemærkes, at den føleligste Nedgang falder paa de 3 Hoved-Kornsorter: Rug, Byg og Havre med tilsammen 13,6 Mill. Kroner (Øerne 5,2 Mill. og Jylland 8,4 Mill.). Dernæst maa fremhæves Ager- og Enghø, der dog væsentligst fortæres paa Hjemstedet, med tilsammen 12,4 Mill. Kroner (Øerne 6,2 og Jylland 6,2 Mill.) — Sammenlignet med Gjennemsnittet af Femaaret 1881—85 viser Værdien af Høsten i 1885 sig for hele Landet 23,5 Mill. Kr. mindre end Gjennemsnitsværdien, nemlig 12,9 Mill. Kr. mindre for Øerne og 10,6 Mill. Kr. mindre for Jylland. Ogsaa her gjælder det samme, som nys anført i Sammenligningen med Høsten i Aaret 1884, at den mindre Værdi i 1885 end i Gjennemsnittet af det sidste Femaar falder paa de 3 Hovedkornsorter og Høet, nemlig henholdsvis med Mindrebeløbene

15,7 Mill. Kr. og 7,8 Mill. Kr., tilsammen netop 23,5 Mill. (Øerne henholdsvis 8,6 og 4,1 Mill., Jylland 7,1 og 3,7 Mill.)

Værdiudbyttet af de enkelte Sæd- og Plantearter (ordnede efter Værdiernes Størrelse i 1885) har i hele Landet været følgende:

	i 1885.	i 1884.	i Gjennemsn. af 1881—85.
af Havre	57,3 Mill. Kr.	60,8 Mill. Kr.	59,6 Mill. Kr.
- Byg	55,5 —	58,9 —	59,8 —
- Rug	40,5 —	47,2 —	49,6 —
- Agerhø	26,8 —	32,6 —	29,5 —
- Enghø	25,2 —	31,8 —	30,3 —
- Hvede	16,6 —	16,4 —	16,8 —
- Blandsæd	15,6 —	16,8 —	15,1 —
- Kartoffler	12,3 —	13,0 —	12,4 —
- Rodfrugter (u. Kartoffler)	7,4 —	6,8 —	6,6 —
- Bælgsæd	4,2 —	3,7 —	4,7 —
- Boghvede	1,6 —	2,5 —	2,1 —
- Raps	0,3 —	0,5 —	0,3 —

Af ovennævnte Planter have kun Hvede, Rodfrugter og Bælgsæd givet et noget større Værdiudbytte i 1885 end i 1884, alle de andre derimod et mindre. — Hveden har saaledes i 1885 indbragt godt og vel 0,2 Mill. Kr. mere end i 1884 (hvilken Merindtægt udelukkende falder paa Øerne), men 0,2 Mill. Kr. mindre end i Gjennemsnittet af 1881—85; Rodfrugterne have for hele Landet givet 0,6 Mill. Kr. mere i 1885 end i 1884 (nemlig 0,1 Mill. for Øerne, 0,5 Mill. for Jylland) og 0,8 Mill. Kr. mere end Gjennemsnitsværdien for Femaaret; endelig har Bælgsæden i 1885 indbragt 0,5 Mill. Kr. mere end i 1884 (hvilken Værdiforøgelse saa godt som fuldstændig kommer Øerne tilgode), men 0,5 Mill. Kr. mindre end i Gjennemsnittet af 1881—85. — Derimod har Havren for hele Landet givet 3,5 Mill. Kr. mindre i 1885 end i 1884 (nemlig 1,2 Mill. mindre for Øerne og 2,3 Mill. mindre for Jylland) og 2,3 Mill. Kr. mindre end Gjennemsnitsværdien for 1881—85. Byggen har indbragt 3,4 Mill. Kr. mindre end i 1884 (nemlig 2,0 Mill. for Øerne, 1,4 Mill. for Jylland) og 4,3 Mill. Kr. mindre end i Gjennem-

snittet af Femaaret. Værdiudbyttet af Rugen har i 1885 for hele Landet været 6,7 Mill. Kr. mindre end i 1884 (nemlig 2,0 Mill. for Øerne, 4,7 Mill. for Jylland) og 9,1 Mill. Kr. mindre end Gjennemsnittsværdien for Femaaret. Agerhø har givet 5,8 Mill. Kr. mindre end i 1884 (nemlig 3,9 Mill. for Øerne, 1,9 Mill. for Jylland) og 2,7 Mill. Kr. mindre end i Gjennemsnittet af 1881—85. Af Enghø har Værdiudbyttet for hele Landet været 6,6 Mill. Kr. mindre end i 1884 (2,3 Mill. for Øerne og 4,3 Mill. for Jylland) og 5,1 Mill. Kr. mindre end Gjennemsnittsværdien for 1881—85. Blandsæden har givet 1,2 Mill. Kr. mindre end i 1884 (0,7 Mill. for Øerne, 0,5 Mill. for Jylland), men 0,5 Mill. Kr. mere end i Gjennemsnittet af Femaaret. Kartofflerne have i 1885 indbragt 0,7 Mill. Kr. mindre end i 1884 (nemlig 0,1 Mill. for Øerne og 0,6 Mill. for Jylland) og 0,1 Mill. Kr. mindre end Gjennemsnittsværdien. Boghveden har givet 0,9 Mill. Kr. mindre end i 1884 (0,1 Mill. for Øerne, 0,8 Mill. for Jylland) og 0,5 Mill. Kr. mindre end i Gjennemsnittet af Femaaret. Endelig har Værdiudbyttet af Rapsen været henimod 0,2 Mill. Kr. mindre end i 1884, men omtrent af samme Størrelse som Gjennemsnittsværdien for 1881—85.

Selve Udbyttet i Tønder og Læs af Høsten i 1885 har for alle Sæd- og Plantearternes Vedkommende, alene med Undtagelse af Boghveden og Rapsen, været større end i 1884. — Udbyttet af Hveden har været noget over 0,1 Mill. Tdr. større end i 1884 (hvilket Merudbytte omtrent helt falder paa Øerne), af Rugen 0,3 Mill. Tdr. større (0,2 Mill. for Øerne, 0,1 Mill. for Jylland), af Byggen 0,5 Mill. Tdr. større (0,3 Mill. for Øerne, 0,2 Mill. for Jylland), af Havren 0,7 Mill. Tdr. større (0,3 Mill. for Øerne, 0,4 Mill. for Jylland), af Bælgsæden og Blandsæden for hver især 0,1 Mill. Tdr. større (hvilket Merudbytte for begges Vedkommende næsten udelukkende falder paa Øerne), af Kartofflerne 0,3 Mill. Tdr. større (0,2 Mill. for Øerne, 0,1 Mill. for Jylland), af Rodfrugterne 0,7 Mill. Tdr. større (0,1 Mill. for Øerne, 0,6 Mill. for Jylland). Af Agerhø er der i hele Landet avlet 12000 Læs mere end i 1884 (nemlig 17000 Læs mere i Jylland, men 5000 Læs mindre paa Øerne) og af Enghø ligeledes 12000 Læs mere, der udelukkende falder paa

Jylland. — Af Boghveden har derimod Udbyttet for hele Landet været 75000 Tdr. mindre end i 1884 (nemlig 70000 Tdr. mindre for Jylland og 5000 Tdr. mindre for Øerne), og af Rapsen er der i hele Landet avlet 0,16 Mill. Tdr. mindre (nemlig 0,13 Mill. mindre paa Øerne og 0,03 Mill. mindre i Jylland).

Den forholdsvis lave Værdi, Høsten i 1885 repræsenterer, skyldes altsaa, som tidligere anført, ikke Høstudbyttets Omfang men er begrundet i Priserne. Ifølge Kapitelstaksterne have saaledes Priserne paa Hvede, Rug, Byg og Havre i Gjennemsnit for hele Kongeriget i 1885 været henholdsvis 1,14 Kr., 2,03 Kr., 1,21 Kr. og 0,88 Kr. lavere pr. Td. end i 1884, paa Boghvede 0,72 Kr. lavere pr. Td. og paa Ærter 1,40 Kr. lavere pr. Td. Ligeledes har man for Agerhø, Enghø og Raps maattet sætte Priserne betydelig lavere ved Beregningen af Høstens Værdi i 1885 end ved Udregningen for 1884.

I de enkelte Amter har Høsten haft følgende Værdier (idet Amterne ordnes efter Værdiernes Størrelse i 1885):

		i 1885.	i 1884.	i Gjennemsn. af 1881—85.
i Odense	Amt . .	19,5 Mill. Kr.	21,3 Mill. Kr.	21,7 Mill. Kr.
- Maribo	— . .	18,7 —	18,8 —	18,6 —
- Holbæk	— . .	17,2 —	18,6 —	19,5 —
- Aarhus	— . .	17,2 —	18,7 —	18,5 —
- Svendborg	— . .	16,8 —	17,8 —	18,2 —
- Præstø	— . .	16,5 —	18,9 —	18,5 —
- Vejle	— . .	16,4 —	18,9 —	18,3 —
- Sorø	— . .	16,0 —	17,3 —	17,5 —
- Ringkjøbing	— . .	15,3 —	18,2 —	16,6 —
- Randers	— . .	15,2 —	15,9 —	16,4 —
- Københavns	— . .	15,0 —	16,3 —	16,6 —
- Viborg	— . .	14,2 —	16,0 —	15,2 —
- Frederiksborg	— . .	13,7 —	15,3 —	15,5 —
- Aalborg	— . .	12,7 —	14,2 —	13,6 —
- Hjørring	— . .	12,6 —	14,1 —	14,0 —
- Ribe	— . .	10,9 —	12,8 —	12,1 —
- Thisted	— . .	9,5 —	11,2 —	9,9 —
- Bornholms	— . .	5,9 —	6,7 —	6,1 —

I alle Landets Amter har Værdiudbyttet i 1885 været mindre end i 1884. Mindreværdien i 1885 i Sammenligning med Værdien i 1884 udgjør:

for Maribo	— . . ÷	0,1 Mill. Kr.	∴ ÷	0,5 pCt.
- Randers	— . . ÷	0,7	— - ÷	4,4 —
- Svendborg	— . . ÷	1,0	— - ÷	5,6 —
- Holbæk	— . . ÷	1,4	— - ÷	7,5 —
- Sorø	— . . ÷	1,3	— - ÷	7,5 —
- Aarhus	— . . ÷	1,5	— - ÷	8,0 —
- Københavns	— . . ÷	1,3	— - ÷	8,0 —
- Odense	— . . ÷	1,8	— - ÷	8,5 —
- Frederiksborg	— . . ÷	1,6	— - ÷	10,5 —
- Hjørring	— . . ÷	1,5	— - ÷	10,6 —
- Aalborg	— . . ÷	1,5	— - ÷	10,6 —
- Viborg	— . . ÷	1,8	— - ÷	11,3 —
- Bornholms Amt . .	÷	0,8	— - ÷	11,9 —
- Præstø	— . . ÷	2,4	— - ÷	12,7 —
- Vejle	— . . ÷	2,5	— - ÷	13,2 —
- Ribe	— . . ÷	1,9	— - ÷	14,8 —
- Thisted	— . . ÷	1,7	— - ÷	15,2 —
- Ringkjøbing	— . . ÷	2,9	— - ÷	15,9 —

Som det vil ses af Procentrækken, har Ringkjøbing Amt havt det største Procenttab og Maribo Amt det mindste.

Sammenholdes Værdierne for de enkelte Amter i 1885 med de tilsvarende Gjennemsnitsværdier for Femaaret 1881—85, har Værdiudbyttet i 1885 for Maribo Amt været større end Gjennemsnitsværdien, for alle de øvrige Amter mindre. Mer- eller Mindreværdien i 1885 ligeoverfor Gjennemsnittet af Femaaret udgjør nemlig:

for Maribo	Amt . . +	0,1 Mill. Kr.	∴ +	0,5 pCt.
- Bornholms	— . . ÷	0,2	— - ÷	3,3 —
- Thisted	— . . ÷	0,4	— - ÷	4,0 —
- Aalborg	— . . ÷	0,9	— - ÷	6,6 —
- Viborg	— . . ÷	1,0	— - ÷	6,6 —
- Aarhus	— . . ÷	1,3	— - ÷	7,0 —

for Randers	Amt . .	÷ 1,2 Mill. Kr.	- ÷ 7,3 pCt.
- Svendborg	— . .	÷ 1,4 —	- ÷ 7,7 —
- Ringkjøbing	— . .	÷ 1,3 —	- ÷ 7,8 —
- Sorø	— . .	÷ 1,5 —	- ÷ 8,6 —
- København	— . .	÷ 1,6 —	- ÷ 9,6 —
- Ribe	— . .	÷ 1,2 —	- ÷ 9,9 —
- Hjørring	— . .	÷ 1,4 —	- ÷ 10,0 —
- Odense	— . .	÷ 2,2 —	- ÷ 10,1 —
- Vejle	— . .	÷ 1,9 —	- ÷ 10,4 —
- Præsto	— . .	÷ 2,0 —	- ÷ 10,8 —
- Frederiksborg	— . .	÷ 1,8 —	- ÷ 11,6 —
- Holbæk	— . .	÷ 2,3 —	- ÷ 11,8 —

I Sammenligning med Gjennemsnittet af det sidste Femaar har Procenttabet i 1885 altsaa været størst for Holbæk Amt.

Betragter man Landet efter dets naturlige Inddeling i Jylland og de større Øer, idet man tillige, ligesom forrige Gang, adskiller Jylland i 3 Dele: det sydøstlige Jylland (Vejle, Aarhus og Randers Amter), det nordlige Jylland (Aalborg, Hjørring og Thisted Amter) og det sydvestlige Jylland (Viborg, Ringkjøbing og Ribe Amter), da fordeler Høstudbyttets Værdi sig i de enkelte Landsdele paa følgende Maade:

	i 1885.	i 1884.	i Gjennemsnittet af 1881—85.
Jylland	124,0 Mill. Kr.	140,0 Mill. Kr.	134,6 Mill. Kr.
(det sydøstl. Jylland .	48,8 —	53,4 —)	
(— nordlige — .	34,8 —	39,6 —)	
(— sydvestl. — .	40,4 —	47,0 —)	
Sjælland (undt. Møen og Samsø)	74,8 —	82,2 —	83,5 —
Fyn (undt. Langeland og Ærø)	32,2 —	34,8 —	35,4 —
Lolland	12,7 —	12,5 —	12,4 —
Falster	6,0 —	6,3 —	6,2 —
Bornholm	5,9 —	6,7 —	6,1 —
Langeland	3,2 —	3,4 —	3,5 —
Møen	2,8 —	3,0 —	2,9 —
Samsø	0,9 —	1,1 —	1,1 —
Ærø	0,8 —	1,0 —	0,9 —

Ligesom det ovenfor viste sig, at Maribo Amt er det af Landets Amter, der har naaet det gunstigste Resultat i 1885, idet dette Amt ikke alene har lidt det forholdsvis mindste Tab i Sammenligning med det foregaaende Aar, men ogsaa er det eneste Amt, der ligeoverfor Gjennemsnittet af det sidste Femaar udviser Procentvinding, saaledes fremgaar det af denne Oversigt over Landsdelene, at det indenfor Maribo Amt atter er Lolland, der i 1885 har havt det forholdsvis gode Aar, idet denne Ø er den eneste Landsdel, der i de sammenlignende Rækker udviser en Merindtægt i 1885, og det saavel overfor 1884 som overfor Gjennemsnittet af 1881—85, medens derimod Falster lige saa vel som alle de øvrige Landsdele i begge Sammenligninger frembyder en Mindreværdi i 1885.

Hvor stort et Udbytte i Kroner der gjennemsnitlig er indvundet pr. Td. Land dyrket Areal og pr. Td. Ager- og Engs-Hartkorn, saavel i hele Landet som i dets enkelte Dele, vil ses af nedenstaaende Oversigter, idet Amterne og Landsdelene ere ordnede efter Udbyttets Størrelse i 1885.

Gjennemsnitsudbyttet i Kroner pr. Td. Land dyrket Areal var:

	i 1885.	i 1884.	i Gjennemsn. af 1881—85.
for hele Landet	87 Kr.	97 Kr.	97 Kr.
paa Øerne	105 —	114 —	116 —
i Jylland	73 —	83 —	82 —

og Gjennemsnitsudbyttet i Kroner pr. Td. Hartkorn:

	i 1885.	i 1884.	i Gjennemsn. af 1881—85.
for hele Landet	696 Kr.	769 Kr.	758 Kr.
paa Øerne	670 —	726 —	732 —
i Jylland	727 —	821 —	789 —

I Landets enkelte Amter har Gjennemsnitsudbyttet i Kroner pr. Td. Land dyrket Areal været:

		i 1885.	i 1884.	i Gjennemsn. af 1881—85.
for Bornholms Amt . .	(1)	115 Kr.	(1) 132 Kr.	(3) 122 Kr.
- Kjøbenhavns — . .	(2)	114 —	(2) 124 —	(1) 127 —
- Maribo — . .	(3)	112 —	(5) 113 —	(7) 111 —
- Frederiksborg — . .	(4)	108 —	(3) 120 —	(2) 123 —
- Sorø — . .	(5)	106 —	(4) 115 —	(4) 117 —
- Odense — . .	(6)	103 —	(6) 112 —	(6) 115 —
- Holbæk — . .	(7)	102 —	(8) 110 —	(5) 116 —
- Svendborg — . .	(8)	102 —	(9) 108 —	(8) 111 —
- Præstø — . .	(9)	96 —	(7) 111 —	(9) 109 —
- Thisted — . .	(10)	89 —	(10) 105 —	(11) 96 —
- Aarhus — . .	(11)	87 —	(12) 95 —	(12) 95 —
- Vejle — . .	(12)	86 —	(11) 100 —	(10) 97 —
- Randers — . .	(13)	79 —	(13) 82 —	(13) 87 —
- Viborg — . .	(14)	71 —	(15) 80 —	(14) 78 —
- Ringkjøbing — . .	(15)	68 —	(14) 81 —	(15) 77 —
- Ribe — . .	(16)	64 —	(16) 75 —	(16) 73 —
- Hjørring — . .	(17)	62 —	(17) 69 —	(17) 71 —
- Aalborg — . .	(18)	61 —	(18) 69 —	(18) 68 —

og Gjennemsnitsudbyttet i Kroner pr. Td. Hartkorn (for Bornholms Vedkommende omsat til almindeligt Hartkorn):

		i 1885.	i 1884.	i Gjennemsn. af 1881—85.
for Bornholms Amt . .	(1)	977 Kr.	(1) 1106 Kr.	(1) 1012 Kr.
- Ringkjøbing — . .	(2)	839 —	(2) 998 —	(3) 908 —
- Frederiksborg — . .	(3)	805 —	(3) 941 —	(2) 947 —
- Ribe — . .	(4)	794 —	(4) 927 —	(4) 880 —
- Hjørring — . .	(5)	783 —	(5) 878 —	(5) 873 —
- Vejle — . .	(6)	737 —	(6) 852 —	(6) 825 —
- Viborg — . .	(7)	735 —	(7) 828 —	(8) 784 —
- Aarhus — . .	(8)	711 —	(10) 773 —	(10) 762 —
- Kjøbenhavns — . .	(9)	705 —	(11) 765 —	(9) 779 —
- Holbæk — . .	(10)	705 —	(12) 760 —	(7) 799 —
- Thisted — . .	(11)	699 —	(8) 825 —	(13) 731 —

		i 1885.	i 1884.	i Gjennemsn. af 1881—85.
for Aalborg	Amt . .	(12) 694 Kr.	(9) 777 Kr.	(11) 745 Kr.
- Sorø	— . .	(13) 681 —	(13) 737 —	(12) 744 —
- Odense	— . .	(14) 624 —	(14) 682 —	(14) 693 —
- Svendborg	— . .	(15) 620 —	(16) 657 —	(15) 671 —
- Maribo	— . .	(16) 618 —	(18) 623 —	(18) 617 —
- Randers	— . .	(17) 614 —	(17) 640 —	(16) 661 —
- Præstø	— . .	(18) 589 —	(15) 676 —	(17) 661 —

Hvad Værdiudbyttet pr. Td. Land dyrket Areal angaar, staa de jyske Amter, som sædvanlig, alle under Øernes Amter; øverst findes i 1885 og 1884 Bornholms Amt, medens Kjøbenhavns Amt har havt det største Værdiudbytte i Gjennemsnittet af Femaaret; det mindste Gjennemsnitsudbytte pr. Td. Land indvindes stadig i Aalborg Amt. — I Forhold til Hartkornet er Gjennemsnitsudbyttet pr. Td. altid størst for Bornholms Amt, hvorimod det i 1885 har har været mindst for Præstø Amt og saavel i 1884 som i Gjennemsnittet af Femaaret for Maribo Amt.

For Landsdelene har Gjennemsnitsudbyttet i Kroner pr. Td. Land dyrket Areal været:

		i 1885.	i 1884.	i Gjennemsn. af 1881—85.
for Langeland	(1)	120 Kr.	(2) 127 Kr.	(1) 131 Kr.
- Falster	(2)	119 —	(3) 125 —	(2) 123 —
- Bornholm	(3)	115 —	(1) 132 —	(3) 122 —
- Lolland	(4)	109 —	(7) 108 —	(8) 106 —
- Møen	(5)	109 —	(4) 120 —	(5) 116 —
- Sjælland	(6)	105 —	(5) 115 —	(4) 118 —
- Fyn	(7)	101 —	(6) 109 —	(6) 112 —
- Ærø	(8)	93 —	(8) 102 —	(7) 107 —
- Samsø	(9)	80 —	(9) 97 —	(9) 99 —
- Jylland	(10)	73 —	(10) 83 —	(10) 82 —
(- det sydøstl. Jylland.		84 —	92 —)	
(- - sydvestl. —		68 —	79 —)	
(- - nordlige —		67 —	76 —)	

og Gjennemsnittsudbyttet i Kroner pr. Td. Hartkorn:

	i 1885.	i 1884.	i Gjennemsn. af 1881—85.
for Bornholm	(1) 977 Kr.	(1) 1106 Kr.	(1) 1012 Kr.
- Jylland	(2) 727 —	(2) 821 —	(2) 789 —
(- det sydvestl. Jylland	788 —	915 —)	
(- - nordlige —	725 —	824 —)	
(- - sydostlige —	686 —	751 —)	
- Langeland	(3) 713 —	(4) 762 —	(3) 776 —
- Sjælland	(4) 694 —	(3) 763 —	(4) 776 —
- Møen	(5) 687 —	(5) 751 —	(5) 724 —
- Falster	(6) 662 —	(6) 696 —	(6) 688 —
- Fyn	(7) 615 —	(9) 663 —	(8) 676 —
- Ærø	(8) 612 —	(7) 671 —	(9) 658 —
- Lolland	(9) 599 —	(10) 591 —	(10) 586 —
- Samsø	(10) 553 —	(8) 668 —	(7) 677 —

Blandt de enkelte Landsdele er det største Værdiudbytte pr. Td. Land dyrket Areal i 1885 og i Gjennemsnittet af Femaaret indvundet paa Langeland, men i 1884 paa Bornholm, medens Samsø og Jylland, som sædvanlig, give det mindste Udbytte i saa Henseende. — Med Hensyn til Hartkornet indtager Bornholm altid den øverste Plads, hvorimod det mindste Gjennemsnittsudbytte i denne Henseende i 1885 er indvundet paa Samsø, men i 1884 og i Gjennemsnittet af Femaaret paa Lolland.

Hvor mange Fold hver af Landets 4 Hovedkornsorter, Hvede, Rug, Byg og Havre, i 1885 gjennemsnitlig har givet pr. Td. Land i de enkelte Amter, vil ses af efterfølgende Tabel:

Gjennemsnittsudbytte i Fold pr. Td. Land i 1885.

Amt.	Hvede.	Rug.	Byg.	Havre.
	Tønder.	Tønder.	Tønder.	Tønder.
Kjøbenhavns	12,6	11,9	12,8	13,8
Frederiksborg	8,4	11,4	11,3	12,7
Holbæk	15,6	11,0	11,3	12,8
Sorø	14,6	11,4	12,1	12,7
Præstø	12,7	10,5	10,6	11,3
Bornholms	15,3	12,6	12,6	14,3
Maribo	14,3	10,2	10,5	13,7
Odense	14,1	10,1	11,2	12,2
Svendborg	14,2	9,8	10,9	12,1
Øernes Amter . . .	14,1	10,8	11,3	12,7
Vejle	14,4	8,7	9,6	11,2
Aarhus	12,4	9,5	9,8	12,2
Randers	12,7	9,2	9,2	12,2
Aalborg	10,0	7,8	8,0	9,4
Hjørring	7,8	7,2	8,0	9,4
Thisted	9,9	9,1	11,2	14,1
Viborg	8,6	8,1	8,3	11,4
Ringkjøbing	10,1	7,3	7,5	9,4
Ribe	11,0	6,4	6,4	8,5
Jyllands Amter . . .	12,4	8,1	8,7	10,9
Hele Kongeriget . .	13,8	9,1	10,2	11,5

Foldudbyttet i 1885 har af alle 4 Hovedkornsorter, saavel for hele Landet som for Øerne og Jylland særskilt, været større end i 1884 og af Hvede, Byg og Havre ligeledes større end i Gjennem-

snittet af 1881—85; for Rugens Vedkommende har Foldudbyttet i 1885 i Jylland været lidt større, men paa Øerne og i hele Kongeriget omtrent det samme som i Gjennemsnittet af Femaaret.

Foldudbyttet pr. Td. Land udgjorde nemlig i 1884:

	Hvede.	Rug.	Byg.	Havre.
for hele Landet . .	12,4 Tdr.	8,5 Tdr.	9,4 Tdr.	10,5 Tdr.
- Øerne	12,6 —	9,6 —	10,3 —	11,6 —
- Jylland	11,4 —	7,9 —	8,1 —	10,0 —

og i Gjennemsnittet af 1881—85:

	Hvede.	Rug.	Byg.	Havre.
for hele Landet . .	11,3 Tdr.	9,1 Tdr.	9,8 Tdr.	11,0 Tdr.
- Øerne	11,4 —	10,8 —	10,9 —	12,2 —
- Jylland	10,5 —	7,8 —	8,4 —	10,4 —

I 1885 har blandt Øernes Amter Foldudbyttet af Hvede været størst i Holbæk Amt og mindst i Frederiksborg Amt, af Rug størst i Bornholms, mindst i Svendborg Amt, af Byg størst i Kjøbenhavns, mindst i Maribo Amt og af Havre størst i Kjøbenhavns, mindst i Præstø Amt. Blandt Jyllands Amter var Foldudbyttet af Hvede størst i Vejle, mindst i Hjørring Amt, af Rug størst i Aarhus og mindst i Ribe Amt, af Byg og Havre størst i Thisted, mindst i Ribe Amt.

Af de 4 Hovedkornsorter under Et har Gjennemsnitsudbyttet i Kroner pr. Td. Land været:

	i 1885.	i 1884.	i Gjennemsn. af 1881—85.
i hele Kongeriget	90 Kr.	97 Kr.	99 Kr.
paa Øerne	108 —	114 —	119 —
i Jylland	76 —	84 —	84 —

i de enkelte Amter:

		i 1885.	i 1884.	i Gjennemsn. af 1881—85.
for Maribo	Amt . .	(1) 122 Kr.	(5) 114 Kr.	(4) 119 Kr.
- Kjøbenhavns	— . .	(2) 115 —	(1) 123 —	(1) 130 —
- Sorø	— . .	(3) 112 —	(2) 120 —	(2) 123 —

		i 1885.	i 1884.	i Gjennemsn. af 1881—85.
for Bornholms Amt . .	(4)	109 Kr.	(4) 115 Kr.	(9) 112 Kr.
- Holbæk — . .	(5)	107 —	(6) 112 —	(3) 120 —
- Svendborg — . .	(6)	103 —	(10) 106 —	(8) 113 —
- Odense — . .	(7)	102 —	(9) 106 —	(7) 114 —
- Frederiksborg — . .	(8)	102 —	(7) 111 —	(5) 116 —
- Præstø — . .	(9)	101 —	(3) 115 —	(6) 116 —
- Thisted — . .	(10)	94 —	(8) 109 —	(10) 101 —
- Vejle — . .	(11)	88 —	(11) 97 —	(11) 96 —
- Aarhus — . .	(12)	85 —	(12) 91 —	(12) 93 —
- Randers — . .	(13)	83 —	(13) 85 —	(13) 90 —
- Viborg — . .	(14)	72 —	(14) 81 —	(14) 79 —
- Ringkjøbing — . .	(15)	71 —	(15) 81 —	(15) 79 —
- Ribe — . .	(16)	68 —	(17) 73 —	(16) 74 —
- Aalborg — . .	(17)	63 —	(18) 72 —	(18) 71 —
- Hjørring — . .	(18)	62 —	(16) 73 —	(17) 73 —

og i Landsdelene:

		i 1885.	i 1884.	i Gjennemsn. af 1881—85.
paa Falster	(1)	130 Kr.	(1) 129 Kr.	(2) 133 Kr.
- Langeland	(2)	126 —	(2) 129 —	(1) 135 —
- Lolland	(3)	119 —	(6) 114 —	(5) 115 —
- Møen	(4)	115 —	(3) 123 —	(3) 122 —
- Bornholm	(5)	109 —	(5) 115 —	(6) 112 —
- Sjælland	(6)	107 —	(4) 116 —	(4) 121 —
- Fyn	(7)	101 —	(7) 104 —	(7) 112 —
- Ærø	(8)	89 —	(8) 95 —	(8) 103 —
- Samsø	(9)	77 —	(9) 93 —	(9) 93 —
i Jylland	(10)	76 —	(10) 84 —	(10) 84 —
(- det sydøstl. Jylland		85 —	91 —	
(- - sydvestlige —		70 —	79 —	
(- - nordlige —		69 —	80 —	

Af Amterne har i 1885 Maribo Amt havt det største Værdiudbytte pr. Td. Land af de 4 Hovedkornsorter tilsammen og

Hjørring Amt det mindste, men i 1884 ligesom ogsaa i Gjennemsnittet af Femaaret er det største Udbytte indvundet i Kjøbenhavns Amt og det mindste i Aalborg Amt. — Blandt Landsdelene indtage i saa Henseende Falster og Langeland sædvanlig afvekslende de øverste Pladser i Rækkerne, medens Ærø, Samsø og Jylland stadig findes længst nede og i samme Rækkefølge.

I de enkelte Aar af Femaaret 1881—85 har Høstudbyttet efter de gangbare Priser været beregnet til følgende Værdier:

	for hele Landet.	for Øerne.	for Jylland.
i 1881	291,6 Mill. Kr.	156,1 Mill. Kr.	135,5 Mill. Kr.
- 1882	289,7 —	158,9 —	130,8 —
- 1883	298,4 —	155,6 —	142,8 —
- 1884	291,0 —	151,0 —	140,0 —
- 1885	263,3 —	139,3 —	124,0 —
Gjnstlig 1881—85 . .	286,8 Mill. Kr.	152,2 Mill. Kr.	134,6 Mill. Kr.

Det Kongelige Danske Statistiske Bureau i Juni 1886.

Marius Gad.